

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa U. sp. z o.o. w W.

przeciwko A. P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 stycznia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 27 września 2018 r., sygn. akt VII AGa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w W. zasądził od D. P. i A. P. solidarnie na rzecz U. Sp. z o.o. w W. kwotę 91 126,72 zł z odsetkami w wysokości ustawowej do dnia 31 grudnia 2015 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty w wysokości ustawowej za opóźnienie dla kwot: 71 830,87 zł od 13 października 2012 roku do dnia zapłaty; 17 654,82 zł od 15 listopada 2012 roku do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie postępowanie umorzył.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 27 września 2018 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego częściowo, w ten sposób, że: zasądził od A. P. na rzecz U. Sp. z o.o.

w W. kwotę 91.126,72 zł z odsetkami w wysokości ustawowej za okres od dnia 24 marca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., zaś od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty w wysokości ustawowej za opóźnienie; oddalił powództwo w stosunku do A. P. o zapłatę odsetek od kwoty 91.126,72 zł (dziewięćdziesiąt jeden tysięcy sto dwadzieścia sześć złotych siedemdziesiąt dwa grosze) za okres do 23 marca 2013 r.; oddalił powództwo w stosunku do D. P. o zapłatę kwoty 91.126,72 zł z żądanymi od tej kwoty odsetkami; w pozostałym zakresie postępowanie umorzył; oddalił apelację A. P. w pozostałej części.

W skardze kasacyjnej pozwany jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W ocenie skarżącego, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące charakteru przepisów Prawa przewozowego, a szczególnie art. 48 Prawa przewozowego, czyli czy są one bezwzględnie obowiązujące oraz czy art. 48 Prawa przewozowego dotyczy każdego sposobu weryfikacji przez przewoźnika przesyłki czy też tylko takiej weryfikacji, która wymaga jej otwarcia.

Zdaniem pozwanego, istnieje potrzeba wykładni przepisów art. 48 Prawa przewozowego albowiem wywołuje ona rozbieżności w orzecznictwie sądów co do trybu i zakresu weryfikowania przez przewoźnika odebranych bez zastrzeżeń do przewozu przesyłek i co do sposobu dokumentowania wyników takiej weryfikacji.

W ocenie pozwanego skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny

środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z 28 marca 2007r. II CSK 84/07, z 11 stycznia 2008 r. I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, niepubl.).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżący nie wykazał powyższych okoliczności.

Skarżący zupełnie pomija, że Sąd Apelacyjny uznał, że art. 48 pr. przewozowego, nie ma zastosowania do ustalonego w sprawie stanu faktycznego w zakresie weryfikowania przez powoda wagi przesyłek nadawanych przez pozwanych. Przepis ten nie ma bowiem zastosowania do sytuacji, gdy chodzi o inną ingerencję przewoźnika niż otwarcie przesyłki. Ma on zastosowanie do takich oświadczeń jak wartość czy zawartość przesyłki lub rzeczy dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych. Jak wskazał, Sąd Apelacyjny w sprawie chodziło nie tyle o sprawdzenie zawartości przesyłki, co zweryfikowanie prawdziwości danych wskazanych w dowodzie nadania dotyczących jej rozmiarów i wagi, które pozwani winni byli wskazać zgodnie z dyspozycją OWŚU U.. Weryfikując wymiary czy ciężar przesyłki powód nie ingeruje w prawo własności innej osoby, a to co do zasady wymaga jej zgody. Przepis art. 48 pr. przewozowego jest w tym wypadku wyjątkiem od tej zasady i dlatego też nie ma zastosowania do stanu faktycznego, który sprowadza się do weryfikacji wymiaru zewnętrznego przesyłki lub jej ciężaru rzeczywistego bez ingerencji w zawartość przesyłki. Zatem, powód dokonując weryfikacji parametrów wymiarowych i ciężaru rzeczywistego przesyłek, nie był zobligowany treścią art. 48 pr. przewozowego i tym samym nie można zarzucić powodowi jego naruszenia. Pozwany zawierając z powodem umowę, której integralną częścią były OWŚU U. wyraził zgodę na jednostronne uprawnienie powoda do zweryfikowania deklarowanej wagi i wagi wymiarowej oraz wymiaru przesyłek oraz jeżeli przekraczają one w rzeczywistości wartości zadeklarowane, ustalić na tej podstawie uzupełniające wynagrodzenie i wystawić stosowną fakturę.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. Wywód zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzał się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Biorąc to pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

jw